

רחל הירש

עמוס פרושן:
„אִי־אִפְשָׁר לִנְצַח
אֲבָל אִפְשָׁר לְעֻזּוֹר!”

עמוס פרושן, בעל אחד ממישרדי רואי-החשבון העסוי קים בתל-אביב, מוצא זמן לשמש, בהתנדבות, כיו"ר אגודת דת „אל-סם" ולעשות נפשות לנושא שאילו הגיע במיקרה, אבל עכשיו נראה כי הוא בראש מעייניו. ביקשתי ממנו לספר לי קצת על ההצלחות במילחמה בסמים.

אחת ההצלחות הגדולות של הזמן האחרון היא שהוקם גוף בינמישרדי, שיפעל מכוח סמכות ראשי-המשלה במילחמה נגד הסמים. אחת הבעיות הגדולות היתה שבנושא זה טיפלו מיספר רב של מישרדים — מישרדי החינוך, ההסברה, הבריאות, העבודה והרווחה, המישטרה, האוצר, המישפטים ואפילו הביטחון. היום, כאשר יש רשות למילחמה בסמים, אני מאמין שאפשר יהיה לעשות יותר, ומהר.

● **מה בעצם אפשר לעשות? ללכת לבתי-הספר, להרצות ולהסביר כמה הסמים רעים. זה עוזר למי שהוא? זה מונע מילד אי מנער, הנמצא במסויכות חשישית, שלא לנסות?**

יש מחקרים שנעשו בבתי-ספר לפני ואחרי הרצאות והתוצאה היתה שבפירוש יש שינויי-עמדות. אולי זה לא הרבה, אבל זה משהו. והרצאות זה לא כל מה שאנחנו עושים.

● **מה עוד?**
 הצלחנו לגרום לשינויים בהלך-המחשבה של מנהלי בתי-הספר, פר, וגם בצבא. בעבר, מנהל בית-ספר, שהיה מגלה כי נער השתמש בסמים, היה פשוט מסלק אותו, ובכך פותר את הבעיה. גם

סמים

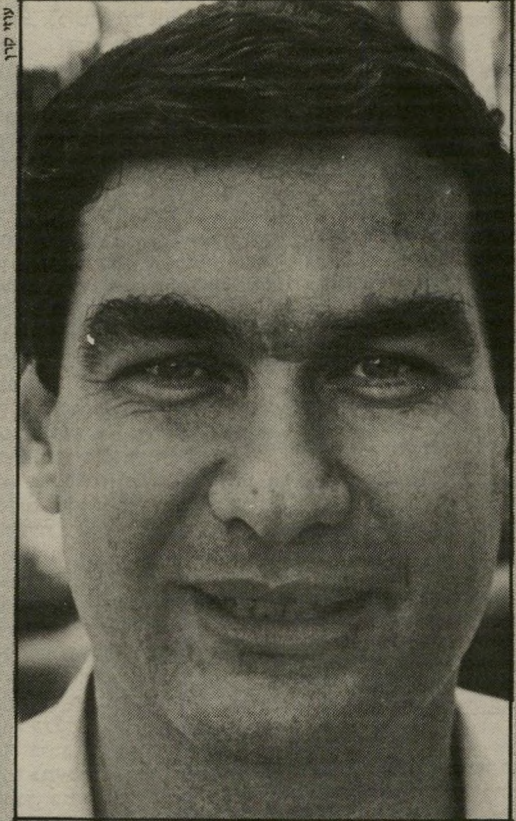
בצה"ל היה המצב דומה. החייל סולק, וכך אפשר היה להמשיך ולהגיד שאין סמים בצה"ל.

● **ובמה באים לתחנות שלכם מרצינים?**
 כ-1000 איש בשנה, שזה אחוז נמוך מהמתחילים בשימוש. אבל אנחנו מאמינים שמיספר הפונים אלינו יגדל.

● **על איזה מיספר של צרכני-סמים מדברים היום בארץ?**
 מדברים על מיספר שבין 15 ל-60 אלף איש ואשה. אבל, כמובן, זה לא מיספר מדויק, כי קשה מאוד לדעת על אנשים שאינם מגיעים ואינם מבקשים עזרה.

● **איפה אנחנו נמצאים במפה העולמית, מבחינת השימוש בסמים?**
 במקום טוב באמצע. יותר מארצות-אירופה מסוימות, ופחות מארצות-הברית.

● **האם אתם מצליחים ללמוד משהו מארצות-הברית?**
 כן, שהנגע הולך ומתפשט, ושאי-אפשר לנצח את התופעה. אפשר רק לעזור לאיש הקטן. (דניאלה שמי)

עוז סרן

חיים רמון:
„מצחיק יותר, מצחיק פחות
או לא מצחיק בכלל!”

נדמה שתוכניות הטלוויזיה הישראלית מתחרות ביניהן רק בדבר אחד: מי תצליח להצחיק יותר. ביום השישי האחרון, בתוכניתו של גבי גזית, „סוף-סוף", נדמה לי שההצחקות עברו את הגבול. שני חברי הכנסת החדשים, רובי ריבלין ועמיר פרץ, ניסו להצחיק, אולי כדי שהעם יידע שהם קיימים. אבל למה עשה את זה גם ח"כ חיים רמון?

למחרת שאלתי את רמון אם צפה בתוכנית. כן.

● **ואיך זה היה, לדעתך?**
 בסדר.

● **ואיך מניב השילטון הסובייטי על המהומות?**
 בממשלה המרכזית מפחדים מהתקוממות, מאחר וזה תקדים. אחרי הארמנים יבואו גם הטאטארים והצ'צ'נים, שבזמנו נשלחו עליידי סטאלין לקאזחסטאן. יש הרבה עמים שנעקרו מאדמתם והם מסתובבים בסביב ובקאזחסטאן, ולכן זה מסוכן.

● **אבל השילטון עדיין לא מתערב.**
 בינתיים זה נוח להם מאוד, מאחר וזה מתאים לקו שלהם, לתת לשני עמים להילחם זה בזה. זה כמו הפרד ומשול.

טלוויזיה

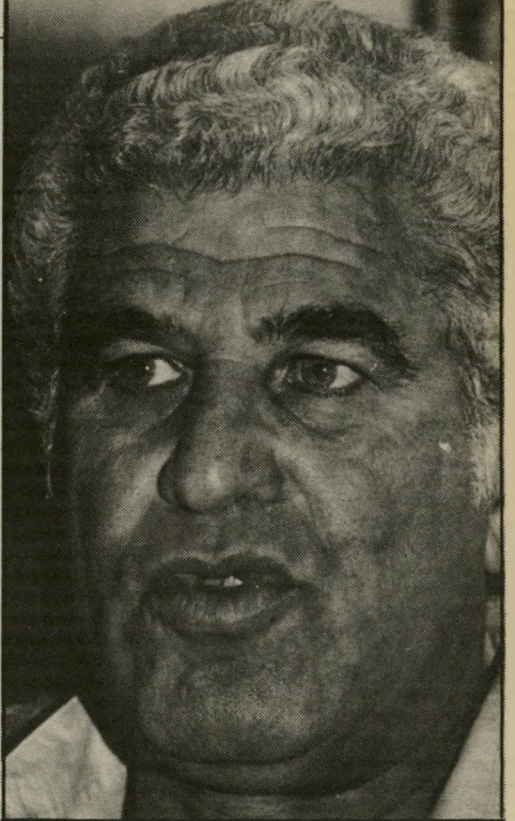
● **למה היית צריך את זה?**
 אני יודע, ביקשו ממני, חשכתי שאפשר להראות קצת מהווי הכנסת בראי עקום.

● **אחרי טכס פתיחת-הכנסת לפני שבוע, אתה חושב שצריך לעקם משהו בראי זה?**
 זה התכוון להיות הזמור — מצחיק יותר, מצחיק פחות או לא מצחיק בכלל.

● **נראה לך שהתפקיד שלכם זה להצחיק את העם? לפעמים, למה לא? אני לא יכול לייצג 24 שעות ביום, ולסחוב על גבי את ההיסטוריה של העם היהודי בלי הפסק. או מנסים גם להאבד קצת.**

● **איך היו התגובות למה שעשיתם בתוכנית?**
 היו שאהבו את זה מאוד, והיו שמאוד לא אהבו את זה. אבל זה נכון כמעט לגבי כל דבר שאני עושה.

● **אני מבינה שאתה לא מתחרט על שהופעת בקטע הזה.**
 אני חושב שלא. זה לא נראה לי אירוע כל-כך חשוב שצריך להקדיש לו מחשבה. (דניאלה שמי)

יולי נודלמן:
„הקורבן בהתקוממות הוא כרגיל העם הארמני!”

מזה זמן-מה מתנהלים קרבות על רקע לאומי בחבל נאגורנו-קאראבך, מחוז ארמני באזרבייג'אן. בהתנגשויות, כך נמסר, נהרגו לפחות 100 ארמנים. שאלתי את הד"ר יולי נודלמן מה ממשרות המהומות, והאם זה רציני.

ההתקוממות היא אמיתית, והיא תוצאה של מאבק של 65 שנה, מאז שסופח החבל, שהיה עד אז חלק בלתי-נפרד מארמניה. אני לא מומחה, אבל לפי הדיווחים בעיתונות המקומית, בטלוויזיה הסובייטית ומסיפורים של מי שחזרו באחרונה מברית-המועצות נראה שזה תהליך מאוד רציני.

● **האם, לדעתך, הדיווחים בעיתונות משקפים את המציאות שם?**

הדיווחים בעיתונות נכונים, אבל לא מלאים. המצב בהרבה יותר גרוע. אבל זה לא מאתמול ולא מהיום. יש שם ממש התקוממות רצינית בין שני עמים והקורבן הוא כרגיל העם הארמני.

● **ואיך מניב השילטון הסובייטי על המהומות?**
 בממשלה המרכזית מפחדים מהתקוממות, מאחר וזה תקדים. אחרי הארמנים יבואו גם הטאטארים והצ'צ'נים, שבזמנו נשלחו עליידי סטאלין לקאזחסטאן. יש הרבה עמים שנעקרו מאדמתם והם מסתובבים בסביב ובקאזחסטאן, ולכן זה מסוכן.

● **אבל השילטון עדיין לא מתערב.**
 בינתיים זה נוח להם מאוד, מאחר וזה מתאים לקו שלהם, לתת לשני עמים להילחם זה בזה. זה כמו הפרד ומשול.

ברית-המועצות

● **האם ההתקוממות יכולה לערער את מעמדו של גורבאצ'וב?**

הקו הנוקשה בשילטון ינצל את המהומות כדי להחליש את מעמד גורבאצ'וב ואת מדיניות הגלאסנוסט, ולעצור אותו. הם ינסו להוכיח שהתקוממות היא סכנה לקיום ברית-המועצות.

● **האם שמעת דיווחים חריגים ממני שחזר מברית-המועצות?**

בישיבה של אנשי-רוח כמוסקוה עם אחד השתתפים וטען שאומנם סטאלין הוא הרוצח-הגדול ביותר בהיסטוריה; אבל אסור לשכוח את אביו הרוחני, הלא הוא לנין. דבריו זכו למחיאות-כפיים. זה מעיד שהיום יש מגמה לצאת אפילו נגד הבסיס האידיאולוגי לשילטון הסובייטי, וזאת היא הפעם הראשונה שכן מתייחסים לתורת לנין.

● **אבל זאת בוודאי לא מגמה רווחת.**
 השילטון המרכזי לא יסכים להשמטת הבסיס האידיאולוגי. וכדי למנוע התפרקות מוחלטת של כל מערכת-הערכים, יש אפשרות שיוחזר בכוח שילטון הדיקטטורה. בדיווחים אחרונים של הטלוויזיה הסובייטית, גורבאצ'וב התפרץ בישיבה של הסובייט העליון וצעק שלא יצא שום חופש, ומה שהיה הוא שיהיה. (אורית זרובבל)